

10 év eredményei az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya és a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság közötti együttműködési megállapodás szellemében*

Gyéresi Árpád

Mottó:

„Ne csak az igazat mondd, hanem a valódit”
(József Attila: *Thomas Mann üdvözlése*, 1937)

Ajánlás:

Dr. Nyiredy Szabolcs MGYT-elnök és
dr. Kovács Dezső EME OGYSZ-elnök emlékének

Kivonat

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 40 év kényszerszünet után 1990-ben újrakezdte tevékenységét. Ennek keretében az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály, mely az erdélyi magyar orvosokat és gyógyszerészeket foglalja magába, 2006-ban együttműködési megállapodást kötött a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal a magyarországi gyógyszerészeti szervezetekkel, intézetekkel kialakult kapcsolatok intézményesítése céljából. A kölcsönösségen alapuló megállapodás szellemében az elmúlt 10 évben jelentősen bővültek az erdélyi magyar és a magyarországi gyógyszerészek szakmai kapcsolatai tudományos rendezvényeken való részvétel, előadók meghívása, egymás szakfolyóirataiban való közlés, tapasztalatcserék, továbbképző tanfolyamok által. A szakmai kapcsolatok eredményessége igazolja a szervezeteink között létező megállapodás működőképességét, melynek szerepe – reméljük – a jövőben tovább fejlődhet, szélesedhet. Ez egyaránt fontos számunkra a gyógyszerésztudományok anyanyelven való művelése és oktatása szempontjából is.

Kulcsszavak: erdélyi, magyar, gyógyszerésztudományi, társaságok.

The results of 10 year-collaboration between the Transylvanian Museum Society of Medical and Pharmaceutical Sciences Section and the Hungarian Society of Pharmaceutical Sciences

The Transylvanian Museum Society resumed its activities in 1990 after 40-year enforced break. In this context, the Medical and Pharmaceutical Sciences Section comprising as members, Transylvanian Hungarian doctors and pharmacists signed a co-operation agreement with the Hungarian Society of Pharmaceutical Sciences in 2006 to institutionalise previously established relationships with Hungarian pharmaceutical organisations and institutions. Based on a spirit of reciprocity the agreement facilitated in the past 10 years a significant improvement of professional relationships between the Transylvanian Hungarian pharmacists and pharmacists from Hungary, their participation at scientific events, the increase in number of visiting lecturers and published articles in both parties' journals, exchange of experience, postgraduate and training courses. The effectiveness of the professional relationship demonstrates the viability of the existing agreement between the two organisations, whose role - we hope - will continue to develop and extend. This is important for us because we aim to continue practising pharmaceutical sciences and educating our pharmacists in our mother tongue as well.

Keywords: Transylvanian, Hungarian, pharmaceutical, sciences, societies.

*Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya fennállásának 110 éves évfordulója alkalmából szervezett jubileumi rendezvényén „110 év az orvostudomány, 140 év a tudományos ismeretterjesztés szolgálatában” 2016 november 18-án, Marosvásárhelyen elhangzott előadás szerkesztett változata

Dr. Gyéresi Árpád

540143 Marosvásárhely - Târgu Mureș

Aleea Cornisa nr. 4 ap. 16

E-mail: agyeresi@gmail.com

1. ábra. Prof. dr. Kovács Dezső, az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának elnöke 2002-2010 között

2. ábra. Dr. Nyiredy Szabolcs a Magyar Gyógyszerész Társaság elnöke 2000-2006 között

A határokon átívelő szoros kapcsolat intézményesítésének tizedik évfordulójára emlékezve fontos áttekinteni az Erdélyi Múzeum-Egyesület (alapítási év: 1859) [1, 2, 3] és az 1924-ben alapított Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság [4, 5, 6, 7] kapcsolatainak létrejöttét és fejlődését. Mindkét magyar nyelvű tudományos társaságnak a létét történelmi időszakok fenyegetései érték, már-már az ellehetetlenedés szintjéig [5, 6].

A XX. század utolsó évtizedében bekövetkezett kelet-európai átalakulások azonban mindkét társaság életében jelentős eredményeket hoztak: 1990-től az Erdélyi Múzeum-Egyesület újraindulásával, illetve a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság nevének és arculatának a visszaszerzésével.

A tudományok magyar nyelven való művelését célzó Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) megalapítója az Erdély Széchenyijeként tisztelt gróf Mikó Imre (1805–1876) volt [1, 2]. Az Egyesület életében és működésében jelentős törést jelentett az 1949–1990 közötti kényszerszünet [6]. Az EME Orvostudományi Szakosztálya – mely az erdélyi

magyar orvosok és gyógyszerészek tudományos szervezeteként kezdte el a működését – a gyógyszerészek aktív tevékenységének elismeréseképpen 2007-ben az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály (EME OGYSZ) nevet vette fel [3].

Ugyanakkor a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT), mely 1949-ben elvesztette az önállóságát, csupán 80 év után, 2004-ben vehette vissza eredeti nevét és függetlenségét. Külön említésre méltó, hogy az MGYT alapító tagjai között volt a székelyföldi származású dr. Jakabházy Zsigmond [4], aki – miután 1906–1915 között az EME Orvos- és Természettudományi Szakosztályának titkára volt – 1935–1943 között az MGYT elnöki tisztségét töltötte be. Őt követte az elnöki székben dr. Széki Tibor, a kolozsvári eredetű neves egyetemi tanár (Kolozsvár, Szeged, Budapest) [4]. Ismerve ezeket a történelmi gyökereket és a társaságok életének összefüggéseit nem véletlen, hogy a dinamikusan működő EME OGYSZ a kezdetektől fogva kereste a kapcsolatfelvételt az MGYT-vel.

A magyarországi és erdélyi magyar gyógyszerészkapcsolatok

Ismerve az 1989 előtti romániai viszonyokat, a korábbi rendszer látszatpolitikája miatt csupán szórványos, egyéni szakmai kapcsolatok alakulhattak ki az erdélyi és magyarországi gyógyszerész szakemberek között. Ritkán, tudományos rendezvényeken (kongresszusok) való részvételre volt lehetőség. A 80-as évektől azonban már megjelentek olyan cikkek a *Gyógyszerészetben*, amelyek a marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar múltját, tevékenységét, szakembereit mutatták be [8, 9, 10, 11].

Az 1989 utáni helyzet gyökeres fordulatot hozott. Egyrészt, újjáalakulhattak a szakmai szervezeteink (EME, MGYT), másrészt, kiszabadulva az elzártág béklyóiból, kibontakoztak a szakmai kapcsolatok a magyarországi egyetemekkel (Szeged, Budapest), intézményekkel (OGYI), lehetőség nyílt szakmai tapasztalatcserékre. Magyarországi ösztöndíjakat hoztak létre az erdélyi kollégák fogadására. Kezdetben a szakmai kapcsolatok elsősorban egyéni kezdeményezések eredményeképpen bontakoztak ki. Hamarosan magyarországi szakemberek is ellátogattak Erdélybe, előadásokat tartottak; szakkönyvek, folyóiratok, laboratóriumi felszerelések, számítógépek (Magyar Gyógyszerész Kamara) érkeztek, elsősorban az oktatás támogatására.

E kapcsolatok intézményesítése tekintetében jelentős szerepet játszott az EME, a Bolyai Társaság, valamint az MGYT.

Az 1990 után újjáalakult EME Orvostudományi Szakosztálya egyre aktívabban tevékenykedett, elindultak az évi tudományos ülésszakok (vándorgyűlések), melyekre meghívást kaptak magyarországi szakemberek. Közben lehetőség nyílt az erdélyi gyógyszerészek MGYT tagságára, ugyanakkor számos magyarországi szakember lett az EME OGYSZ tagja.

Az évek során sikerült a szakmai kapcsolatokat a tudományos akadémiák és egyetemek közötti szintre emelni, közös kutatási programokkal, kölcsönös szakmai látogatásokkal, tapasztalatcserékkel, előadók kölcsönös meghívásával. Hasonló magyarországi fogadókészségben a marosvásárhelyi gyógyszerészhallgatók is részvételre kerültek. Együttműködési megállapodást kezdeményeztek a marosvásárhelyi, valamint szegedi és budapesti Gyógyszerésztudományi Karok, illetve ezek egyes intézetei között.

Az erdélyi magyar gyógyszerészet iránti elismerés nyilvánult meg 2005-ben azzal, hogy a Magyar Akadémiai Bizottság dr. Gyéresi Árpádot kérte fel a magyarországi gyógyszerészképző helyeket Látogató Bizottság elnöki tisztségére [12].

Az erdélyi magyar gyógyszerészek tevékenységének összefogására területi szakcsoportok létesültek, melyek közül egyesek (Hargita megye) testvérkapcsolatokat alakítottak ki megyei gyógyszerész kamarai szervezetekkel.

Gyógyszerészek az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályában

Az EME újjáalakulásától kezdve a gyógyszerészek figyelemre méltó szerepet játszottak. Ennek elismeréseképpen az Orvostudományi Szakosztály nevének bővítése mellett (EME OGYSZ) annak vezetőségében is helyet kapnak, az alábbi tisztségeket betöltve:

Titkár: 1992–94 dr. Péter H. Mária,

2000–2010 dr. Sipos Emese (2010-től alelnök),

2014-től dr. Fülöp Ibolya (mb.).

Alelnök: 1998–2010 dr. Gyéresi Árpád (2010-től az EME kolozsvári központi vezetőségének alelnöke).

Az Együttműködési megállapodás létrejötte

A számos szakmai kapcsolat kibontakozása egyre inkább előtérbe hozta a szakmai szervezetek közötti kapcsolatok hivatalos, szervezett szintre való emelésének szükségességét. Ezt felismerve, az MGYT néhai elnökével, dr. Nyiredy Szabolccsal való tárgyalások során felmerült az EME OGYSZ és az MGYT közötti együttműködési megállapodás létrehozásának ötlete. Az Elnök javaslatára ennek kidolgozását dr. Botz Lajossal, az MGYT főtitkárával végeztük. Fontosnak tartom kiemelni, hogy e folyamatban mindvégig élveztem Szakosztályunk néhai elnökének, dr. Kovács Dezsőnek a maradéktalan bizalmát és támogatását.

Dr. Nyiredy Szabolcs MGYT-elnök előterjesztésére született meg az **MGYT Elnökség 2005/150. sz. döntése**, mely szerint: „az Elnökség megtárgyalta prof. dr. Gyéresi Árpád, az EME OGYSZ alelnökétől kapott írásos javaslatot

az MGYT-vel kialakítandó együttműködésre vonatkozóan, és felkéri a Főtitkárt (dr. Botz Lajos), hogy az együttműködési megállapodás szövegét véglegesítse”.

Megjegyzendő, hogy dr. Nyiredy Szabolcs elnök a kezdetektől felkarolta és hathatósan támogatta az együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrejöttét társaságaink között, melynek aláírására 2006. április 27-én Csíkszeredában, az EME OGYSZ XVI. Tudományos Ülésszakán került sor. Sajnálatosan ezen a rendezvényen – eredeti szándéka ellenére – már nem lehetett jelen dr. Nyiredy Szabolcs elnök. A Megállapodást az MGYT részéről dr. Botz Lajos főtitkár, az EME OGYSZ részéről pedig dr. Gyéresi Árpád alelnök írta alá.

A Megállapodás a kölcsönösség jegyében született, és keretbe foglalja azokat a tevékenységi területeket, amelyek mindkét fél számára lényegesek [13, 14].

A következőkben a Megállapodással összhangban 10 év alatt született eredmények, történések bemutatása történik, amelyek azon reményeinket támasztják alá, hogy az MGYT és az EME OGYSZ mindenkori vezetősége a jövőben is szívügyének tartja a kapcsolatokat, együttműködések ápolását és fejlesztését, mindkét fél előnyére. E kapcsolatokat vonatkozásában nem mellékes megemlíteni, hogy sok Magyarországon tevékenykedő gyógyszerész diplomáját Marosvásárhelyen szerezte.

Az eredmények bemutatása a Megállapodás fő előirányzatainak figyelembevételével történik, elsősorban az EME OGYSZ szemszögéből. Hivatkozási alapul szolgálnak a szakfolyóiratok 2006–2016 évfolyamai [15–19].

10 év megvalósításai az Együttműködési megállapodás jegyében

Az eltelt évtizedben csaknem rendszeres volt a magyarországi előadók részvétele meghívás alapján az EME OGYSZ évente rendezett tudományos ülésszakain, valamint egyéb erdélyi szakmai rendezvényeken, plenáris avagy továbbképző előadások tartásával. E tekintetben megállapítható, hogy a magyarországi gyógyszerészet élenjáró szakemberei, így az MGYT aktuális vezetőségeinek több tagja is, rendre megtisztelték a rendezvényeinkre szóló meghívásokat. A vendégelőadók jelentős módon hozzájárultak a rendezvényeink tudományos színvonalának az emeléséhez. Ugyanakkor lehetőség nyílt hasznos eszmecserekre, új együttműködési lehetőségek felkínálásával egyes kutatási területeken. Ezek nyomán közös pályázatok is születtek. Fialat szakembereink,

doktoranduszaink, sőt egyetemi hallgatóink is támogatásra leltek kutatási feladataik megoldásában a korszerű műszerekkel felszerelt magyarországi egyetemi intézetekben. E tekintetben különösen gyümölcsöző kutatási lehetőségeket biztosítottak a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészi Kémiai, Gyógyszerészi Intézetei, valamint a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszertechnológiai, Farmakognóziái és Gyógyszerkémiai Intézetei. A kedvező lehetőségek által számos színvonalas publikáció született, amelyek jelentős mértékben segítettek a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) a fiatal magyar oktatók előreléptetését.

1. Magyarországi oktatók, kutatók és gyakorló szakemberek plenáris és továbbképző előadásai az EME OGYSZ tudományos ülésszakain (2006–2016)

1.1. Plenáris előadók:

1999-től hívtunk meg plenáris előadót az EME OGYSZ tudományos ülésszakára gyógyszerészeti vonatkozású előadással. Az első meghívottak voltak: dr. Noszál Béla (1999), dr. Hankó Zoltán (2000), dr. Grabarits István (2002), dr. Klebovich Imre (2003), dr. Borvendég János (2004), dr. Vereczkey László (2005). Az elmúlt 10 év meghívott előadói:

- 2006 – dr. Nyiredy Szabolcs képviselője dr. Botz Lajos,
- 2007 – dr. Erős István (Szegedi Tudományegyetem, GYTK),
- 2009 – dr. Répási János (Debrecen),
- 2010 – dr. Klebovich Imre (SOTE, GYTK, Budapest),
- 2011 – dr. Vincze Zoltán (Budapest),
- 2012 – dr. Szendrei Kálmán (Szeged),
- 2013 – dr. Szökő Éva (SOTE, GYTK, Budapest),
- 2014 – dr. Kerpel-Fronius Sándor (Budapest),
- 2015 – dr. Halmos Gábor (Debrecen),
- 2016 – dr. Noszál Béla (SOTE, GYTK), Budapest.

1.2. Az EME OGYSZ tudományos ülésszakain a gyógyszerészek továbbképzésére meghívott előadók

Az EME OGYSZ Választmányának határozata alapján az évi tudományos ülésszakok akkreditált továbbképző tanfolyamaira 2 külföldi előadó teljes ellátását biztosítják.

Az egyes szakterületekről meghívott magyarországi előadók:

- Gyógyszertechnológia: Szabóné dr. Révész Piroska (Szegedi GYTK – 2006), dr. Erős István (Szegedi GYTK – 2008), dr. Antal István (SOTE GYTK – 2009), ifj. dr. Regdon Géza (Szegedi GYTK – 2010), dr. Kata

Mihály (Szegedi GYTK – 2011), dr. Vecsernyés Miklós (Debrecen – 2015),

- *Farmakológia – biofarmácia*: dr. Falkay György (Szegedi GYTK – 2010), dr. Tekes Kornélia (SOTE – GYTK 2011), dr. Szökő Éva (SOTE GYTK – 2013), dr. Halmos Gábor (Debrecen–2015),
- *Gyógyszerészi kémia*: dr. Takácsné dr. Novák Krisztina (SOTE GYTK – 2008), dr. Perjési Pál (Pécs)–2010).

Ezenkívül – évente – a szekcióülések keretében is szerepelnek magyarországi szakemberek előadásai.

Külön említésre méltó, hogy többen a meghívott előadók köréből **könyv, illetve pénzjutalmat** ajánlottak fel a *Gyógyszerészeti szekció* legjobb fiatal előadóinak. Egy ilyen kezdeményezés eredményeképpen jöhetett létre a Kopp Elemér pályadíj.

Magyarországi szakember által évente felajánlott összegből évente az alábbi *fiatal előadókat díjazták (2006–2016)*:

Székely Pál (2006, 2008, 2009), Laczkó-Zöld Eszter (2006, 2008), Gagy László (2007), Simon Brigitta (2007, 2011, 2012), Murvai Csilla Ünige (2007), Fülöp Ibolya (2008, 2010), Rédei Emőke (2009, 2010, 2014, 2015), Kun Csilla (2008), Váncsa Szende (2009), Székely-Szentmihályi Blanka (2011), Szőke Enikő Renáta (2011), Gergely Matild (2012), Silló Szabolcs (2012), Török Izabella Ildikó (2012), Gáll Zsolt (2013), Barabás Csenge (gyh-2013, 2016), Czirják Gabriella (gyh-2013), Bucur Palma (gyh-2014), Török Tamás (gyh-2014), Szabó Zoltán (2015, 2016), Csillag Angela (gyh-2015, 2016), Koncz Szabolcs (gyh-2016), Gáll Réka (gyh-2016).

2. Kapcsolatok – más (akkreditált) programok Erdélyben

Az elmúlt 10 évben számos szakmai kapcsolat eredményeként több jelentős rendezvényre került sor.

- Testvérkapcsolat alakult ki az *MGYT Pest megyei szervezete* és a *Hargita megyei Gyógyszerész Kollégium* között, melynek keretében közös, akkreditált szakmai továbbképző tanfolyamokat szerveztek (szervezők: dr. Zágonyi Elemér, Abrán Tünde), *úm.*:
- 2006. augusztus – egyhetes továbbképző tanfolyam Csíksomlyón magyarországi (dr. Pintyéné dr. Hódi Klára – Szegedi GYTK, dr. Tekes Kornélia – SOTE GYTK Budapest) és erdélyi előadókkal (dr. Gyéresi Árpád, dr. Rosenberg László – MOGYE),
- 2010 június – tájlevegű gyógynövényismereti rendezvény Csíkkarcfalván.
- 2010 augusztusában a *VII. Gyógyszerésztörténeti nyári*

egyetemnek Nagyvárad volt a helyszíne (főszerző: dr. Budaházy István)

- Az *MGYT Gyógynövény Szakosztálya* szoros kapcsolatot ápol az erdélyi szakemberekkel, számos rendezvényen, előadók kölcsönös meghívásával (dr. Hohmann Judit, dr. Szendrei Kálmán – Szegedi GYTK, dr. Szabó László Gy. – Pécs, dr. Csedő Károly, dr. Zágonyi Elemér)
- 2013 júniusában – botanikai túrát szerveztek gyimesi tájakon és szakelőadásokat tartottak.

A *Gyógyszerészi gondozás – tanácsadás* területén több rendezvényt szerveztek dr. Soós Gyöngyvér és munkatársai (Szegedi GYTK) részvételével.

Ugyanakkor számos **szakkönyv és folyóirat** adományozásával is segítik a szakmai tájékozódást (*Gyógyszerészet* – 50 példány küldése, *Acta Pharmaceutica Hungarica*, *Gyógyszerészi Hírlap*, *Gyógyszerészet-történet*).

3. Tagság szervezeteinkben

2006-ban az **MGYT** Alapszabálya kimondta, a külföldi állampolgárságú, magyar természetes személy „*rendes tag*”-ságának lehetőségét és tagdíjmentességét. Az **MGYT**-nek jelenleg: több mint 50 határon kívüli tagja van. Ezenkívül erdélyi szakemberek tevékenységének elismerésére megtisztelő címeteket is adományoztak: **tiszteleti és szenátusi tagság**.

Az **MGYT** tiszteleti tagjai:

- dr. Péter H. Mária (2006),
- dr. Gyéresi Árpád (2009),
- dr. Zágonyi Elemér (2013).

Az **MGYT** tiszteletbeli szenátusának tagja: dr. Gyéresi Árpád (2011).

Magyarországi szakemberek – kérésükre – az **EME OGYSZ** tagjai lehetnek. Az **EME OGYSZ** Alapszabálya III/27. pontja alapján: „*kölcsönös elismerési és egyenjogúságú alapon kapcsolatot létesít és tart fenn hasonló tevékenységi körű hazai és külföldi, polgári és állami szervezetekkel*”.

2008-ban az **MGyT** Alapszabályának módosításával létrejött a **Tanácskozó Testület**, a Társaság legfőbb egyeztető fóruma, amelynek tagja az **EME OGYSZ** elnöke ill., annak megbízott képviselője is (ld. gyógyszerész alelnök).

4. Publikációk szakmai szervezeteink által kiadott lapokban – szerkesztőbizottsági tagság

4.1. Erdélyi szerzők publikációi a *Gyógyszerészetben*:

- 2006 – dr. Csedő Károly (2 cikk: 4. 6. sz.), dr. Fazakas Zita – társszerző (9. sz.), dr. Budaházy István (11. sz.),
- 2007 – dr. Péter H. Mária (11. sz.),

- 2009 – dr. Péter H. Mária (10. sz.),
- 2011 – 4. és 7. sz. – dr. Péter H. Mária és társszerzői (Barabás Izabella, Abrán Tünde),
- 2012 – dr. Gyéresi Árpád (2. sz.),
- 2013 – dr. Rácz Gábor (3. sz.),
- 2015 – 10. és 11. sz. – dr. Péter H. Mária.

4.2. Magyarországi szerzők az Orvostudományi Értesítőben

Az EME OGYSZ szakfolyóiratában az alábbi magyarországi szerzők munkái jelentek meg:

- 2006 – dr. Encsi Helga és mtsai, dr. Kata Mihály, dr. Nacs Ágnes és mtsai, Szabóné dr. Révész Piroska (társszerző) – 2. sz., dr. Hohmann Judit (4. sz.),
- 2007 – Gergely András (társszerző) – 1. sz., Ludányi Krisztina (társszerző), dr. Aigner Zoltán, Szabóné dr. Révész Piroska (társszerzők) – 2. sz., dr. Ferenczi Mónika, dr. Pintye János – 3. sz.,
- 2008 – dr. Máthé Imre (társszerző), dr. Veress Katalin és szerzőtársai (dr. Farkas Ágnes, dr. Papp Nóra), dr. Ludányi Krisztina (társszerző) – 2. sz.,
- Dr. Kata Mihály közleményei: 2009 – 1. sz., 2010 – 3. sz., 2011 – 1. sz., 2012 (társszerző) – 1. sz.; (és Stampf György) – 2. sz., 2013 – 1. sz., 2014 – 2. sz., 2015 – 2. sz.

Szerkesztőbizottsági tagság: *Orvostudományi Értesítő* – dr. Kata Mihály (2007-től), dr. Máthé Imre (2012-től).

5. Megemlékezés a szakmailag kiemelkedő eredményekről és évfordulókról, ünnepi rendezvényekről

Az MGYT lapjában, a Gyógyszerészetben rendszeres híranyag, tudósítások jelennek meg erdélyi (eredetű) szakemberek magyarországi, valamint magyarországi szakemberek romániai kitüntetéseiről, szakmai eseményekről, évfordulós ünnepségekről.

2006/1. sz.: 60 éves a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) – dr. Vincze Zoltán érdemlevelet vett át,

2006/2. sz.: Magyar orvosi és gyógyszerészeti szaknyelv konferencia Marosvásárhelyen,

2006/12. sz.: Az EME Orvos tudományi Szakosztályának centenáriumi ünnepsége Marosvásárhelyen, 2006. november 17-én: „Az MGYT elnöksége díszoklevéllel ismerte el az EME OGYSZ-nek az egészségügyben, szakemberképzésben és továbbképzésben, valamint a magyar szaknyelv és a hazai (magyarországi) társszervezetekkel fenntartott kapcsolatok ápolásában végzett áldozatos munkáját”. Az MGYT üdvözlétét és a díszoklevelet az MGYT elnökségének képviselőjében dr. Simon Lajos, az MGYT felügyelőbizottságának elnöke adta át.

2008/1. sz.: Dr. Máthé Imre – a MOGYE díszdoktora,

2008/6. Dr. Rácz Gábor „80” kitüntetése a „Koritsánszky Ottó” Emlékéremmel

2008/12. Dr. Rácz Gábor 80 éves – köszöntése az MGYT Gyógynövény Szakosztályában,

2009/1. sz.: Dr. Gyéresi Árpád kitüntetése Szegeden a Gyógyszerészeti Kar aranyérmével,

2010/4. 6. sz.: Dr. Csedő Károly 80 éves – köszöntése Pécsen és az MGYT Gyógynövény Szakosztályának ünnepi ülésén,

2010/10. sz.: Dr. Rácz-Kotilla Erzsébet 85 éves – köszöntése Pécsen,

150 éves az EME – ünnepi rendezvény Budapesten

2011/1. sz.: Csögör Lajos emlékünnepe és díj az EME OGYSZ szervezésében,

Dr. Rácz Gábor a Nagyvárad Egyetem díszdoktora,

2011/6. sz.: Dr. Feszt György – Arany János életműdíjas (MTA),

2011/11. sz.: Dr. Zágonyi Elemér 70 éves,

2011/7. sz.: Dr. Péter H. Mária – oklevél a Corvinus Egyetemen,

2012/6. sz.: Dr. Csedő Károly – Arany János életműdíjas (MTA),

2012/12. sz.: Dr. Gyéresi Árpád a Semmelweis Orvostudományi Egyetem díszdoktora,

2013/5. sz.: Dr. Kata Mihály „Lencsés György – Ars Medica” díja (EME OGYSZ),

2013/6. sz.: Winkler Lajos emlékülés Aradon – Biber Éva előadása,

2014/8. sz.: Dávid Lajos születésének 125. évfordulója, A MOGYE Gyógyszerészeti Karának 65. évfordulója

2014/10. sz.: Dr. Péter H. Mária kitüntetése – a Magyar Érdemrend lovagkeresztje,

2015/1. 2. sz.: A magyar gyógynövénykutatás kiemelkedő alakjai: Páter Béla, dr. Kopp Elemér, dr. Rácz Gábor,

Neves magyar gyógyszerész-évfordulók: Hankó Zoltán, dr. Hintz György, Dávid Lajos, dr. Széki Tibor, dr. Bernády György, dr. Orient Gyula,

2015/4. sz.: Dr. Gyéresi Árpád kitüntetése – a Magyar Érdemrend tisztikeresztje,

2015/6. sz.: 70 éves a magyar nyelvű egyetemi képzés Marosvásárhelyen,

2016/2. sz.: Dr. Péter H. Mária 80 éves,

2016/6. sz.: Dr. Péter H. Mária – MTA kitüntetése: Arany János érem, a Magyar Orvostörténelmi Társaság tiszteletbeli tagja,

2016/8. sz.: Dr. Gyéresi Árpád 75 éves,

2016/10. sz.: Dr. Csedő Károly kitüntetése – a Magyar Érdemrend tisztikeresztje,

Dr. Sipos Emese kitüntetése – a Magyar Érdemrend lovagkeresztje.

Megemlékezés az EME OGYSZ lapjában, az Orvostudományi Értesítőben:

2007/1. sz.: A 90 éves dr. Obál Ferenc köszöntése.

6. Meghívások fiatal szakemberek előadói versenyére és díjazások

A mai formájában ismert fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás Emlékversenyét 1965 óta szervezik [20]. Az MGYT (dr. Kata Mihály, dr. Regdon Géza) kezdeményezésére erdélyi fiatal szakemberek meghívására első ízben 1995-ben (XXX. kiadás) került sor [21]. Ekkor először tartott erdélyi előadó – dr. Gyéresi Árpád – plenáris előadást, és készített fel két fiatal marosvásárhelyi előadót, gyakorló gyógyszerészt – Sipos Emese és Müller Imola –, akik akkor még versenyen kívül szerepeltek (megj.: sajnálatosan ez az erdélyiek meghívásának kezdetét jelentő adat kimaradt az Emlékverseny 50. évfordulójára kiadott kötetből).

Azóta csaknem évi rendszerességgel vesznek részt erdélyi előadók ezen a rendezvényen.

Jelenleg a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny Alapszabálya (2013) szerint: a szervezők „max. 3 határainkon túl élő magyar nyelvű, vagy magyar egyetemen diplomát szerzett fiatal gyógyszerészt is meghívhat – előadással, bejelentett versenyzőként az Emlékverseny költségén. A megyei (ill. budapesti) gyógyszerellátási szervezetek és a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet – saját költségükre – további határon túli versenyzőket is meghívhat”. Hasonlóképpen részesül a meghívásban a versenyzők felkészülését irányító szakember is.

1995–2016 időszakában, 18 alkalommal szerepeltek erdélyi előadók az Emlékversenyen, összesen 33-an. Témáikat és felkészülésüket biztosították: dr. Gyéresi Árpád, dr. Péter H. Mária, dr. Sipos Emese, dr. Kelemen Hajnal, dr. Varga Erzsébet, dr. Budaházy István, Abrán Tünde. A versenyzők közül többen díjazásban, illetve elismerésben részesültek: II. díj – András Melinda (2000), Fodor Andrea (2004), Papp Lajos drd. (2016) [21, 22]

Dr. Sipos Emese egyes Emlékversenyek díszvendége és a szakmai zsűri tagja volt (2009, 2013).

7. Könyvismertetések a folyóiratokban

A Gyógyszerészet és az Orvostudományi Értesítő hasábjain szakembereink rendszeresen ismertetik a szakmai kiadványokat.

Gyógyszerészet:

2007/1 sz. - Péter M., Péter H.Mária: Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának százéves tevékenysége, 1906-2006 (dr. Feszt Gy.),

4 sz. – A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem 60 éve (Revista de Medicină și Farmacie/Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle) (dr. Kata M.),

2008/8 sz. - Csanádi J., Réhon J.: Ahol a patika áll...(dr. Péter H.Mária),

2010/2 sz. – Fülöp F., Noszál B., Szász Gy., Takácsné dr. Novák Kriszтина (szerk.): Gyógyszerési kémia (dr. Gyéresi Á.),

10 sz. – Emödi A.: Adatok Nagyvárad 18. - 19.- századi patika- és színháztörténetéhez (dr. Péter H.Mária),

2011/11 sz. - Gyéresi Á. (szerk.): A hatodik évtized (dr. Kata M.),

2012/10 sz. – Vadas Gy., Veress A.: Az ördög cimborája (A felcsíki öngyilkosságokon túl...) (dr. Gyéresi Á.).

Orvostudományi Értesítő:

2007/3 sz. – Kalász H., Lengyel J.: A gyógyszerek szervezetbeni sorsa és vizsgálati módszerei (dr. Gyéresi Á.),

2008/1 sz. – Erős I. (szerk.): A szegedi gyógyszerészképzés és a szegedi Gyógyszerésztudományi Kar története (dr. Péter H.Mária),

3 sz. - V.Molnár L.: Ernyey József életműve (dr. Budaházy I.),

2010/3 sz. – Kata M., Stampf Gy.: Gyógyszerész szinonima szótár (dr. Gyéresi Á.),

4 sz. – Bayer I.: A gyógyszerészet kialakulása és fejlődése (dr. Gyéresi Árpád),

Bősze P.: A magyar orvosi nyelv tankönyve (dr. Gyéresi Á.),

2012/1 sz. – Csupor D., Szendrei K. (szerk.): Gyógynövénytár (dr. Csedő K.),

2 sz. – Keserű Gy. (szerk.): A gyógyszerkutatás kémiája (dr. Gyéresi Á.),

2013/2 sz. – Kata M.: Kedvessy (dr. Gyéresi Á.),

Péter H.Mária: Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai I-II k. (dr. Kapronczay Katalin),

2015/1 sz. – Kata M.: Kozmetikai készítmények a gyógyszerértárban (dr. Gyéresi Á.),

2 sz. – Semmelweis Ignác emlékezete 150 évvel halála után (dr. Péter M., dr. Péter H.Mária),

Egy Emlékverseny története. 50 éves a fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás előadóversenye - szerk.: dr. Ambrus Tünde (dr. Péter H.Mária).

Egyéb híryanagok

Említettekén kívül sok más eseményről is jelenik meg híryanag a *Gyógyszerészetben*, úgymint:

- az Erdélyi Múzeum-Egyesület rendezvényei (a Magyar Tudomány Ünnepe Erdélyben),
- Egyetemi hírek :
 - TDK konferenciák, doktorátusi események, rendezvények,
 - egyetemi évnyitók, felvételi eredmények, ballagási ünnepek.
- A román gyógyszerészet helyzete, nemzeti rendezvények (gyógyszerész- kongresszus, gyógyszerésztörténeti rendezvények),
- Szakmai rendezvények értesítói,
- A Kolozsvári Akadémiai Bizottság (KAB) hírei.

Összegzés

Az Együttműködési megállapodás jelentősége és perspektívái

Jelentősége:

- a szakmai, kutatói gyakorlat színvonalának és hatékonyságának emelésében,
- szakmai együttműködések, pályázatok, közös publikációk létrejöttében,
- a MOGYE magyar oktatói utánpótlásának támogatásában, az anyanyelvi oktatás megszilárdításában.

Perspektívák:

- az eddigi eredmények megerősítik az intézményes kapcsolatok kiépítésének jelentőségét,
- a kapcsolatok rendszeresítése mindkét fél szempontjából előnyös, különös tekintettel a fiatal nemzedék képzésére,
- a kölcsönös tapasztalatok megosztása mindkét fél érdeke,
- időszerű az együttműködés új lehetőségeinek felkutatása, pl. a szakkönyvkiadás terén.

Fontos reményünk: az eddigi együttműködések folyamatosságának biztosítása és – lehetőségek szerint – bővítése.

Irodalom

1. ****Gróf Mikó Imre emlékülés*. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2006.
2. Egyed Á.: *Gróf Mikó Imre - Erdély Széchenyije*. Multiplex Media – DUP, Debrecen, 2005.
3. Gyéresi Á.: *Gyógyszerészet*, 2012, 56(2): 99-102.
4. Hankó Z.(szerk.): *Nyolcvan év a magyar gyógyszerészet szolgálatában*. Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, Budapest, 2004.
5. Kempler K. (szerk.): *Magyar gyógyszerészet*. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1968.
6. Péter, M., Péter H.M.: *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának százéves tevékenysége, 1906-2006*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2006.
7. Zalai K.: *A Magyar Gyógyszerészeti Társaság története, 1975-1989*. A Magyar Gyógyszerészeti Társaság kiadványa, Budapest, 1990.
8. Gyéresi Á., Fülöp L., Veréph J., Szánthó K.: *Gyógyszerészet*, 1991, 35(8): 423-427.
9. Oltványi N.: *Gyógyszerészet*, 1987, 31(9): 327.
10. Rácz G., Péter H.M.: *Gyógyszerészet*, 1987, 31(8): 305.
11. Rácz G.: *Gyógyszerészet*, 1990, 34(7): 387.
12. ****Jelentések a magyar felsőoktatás minőségéről*. 2. Párhuzamos vizsgálatok: orvos, fogorvos, gyógyszerész. A Magyar Akkreditációs Bizottság kiadása, Budapest, 2006, 211.
13. ****Gyógyszerészet* 2006, 50(6): 374-375.
14. ****Orvostudományi Értesítő*, 2006, 79(1): 162-164.
15. *Gyógyszerészet*, 50.-60. évfolyam (2006-2016).
16. *Orvostudományi Értesítő*, 79.-88. évfolyam (2006-2015).
17. *Acta Pharmaceutica Hungarica*, 76.-86. évfolyam (2006-2016).
18. *Gyógyszerésztörténet*, 8.-14. évfolyam (2010-2016).
19. *Gyógyszerészi Hírlap*, 17.-27. évfolyam (2006-2016).
20. ****Egy Emlékverseny története. 50 éves a fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás előadóversenye*. Kiadja a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, Budapest, 2015.
21. ****Gyógyszerészet*, 1995, 39(6): 469-471.
22. Péter H.M.: *Orvostudományi Értesítő*, 2015, 88(2):147-148.